

Fizetési kedvezmények magánszemélyeknek és egyéni vállalkozóknak (Közétéve: 2024. 01. 22.)

Ebben az információs füzetben a magánszemélyeknek és egyéni vállalkozóknak engedélyezhető fizetési kedvezményeikről olvashat. A magánszemélyek például adójukra, kérhetnek halasztást, részletfizetést, összefoglaló néven fizetési kedvezményt.

1. Ki kaphat fizetési kedvezményt?

Azok az adózók kaphatnak fizetési kedvezményt, akik fizetési kötelezettségeiket – a NAV által nyilvántartott adók, járulékok, pótlékok, bírságok és egyéb tartozások – valamilyen méltányolható gazdasági vagy személyes okból határidőre nem tudják teljesíteni.¹

Fizetési kedvezményt – végrehajtható okiraton alapuló – **fizetési kötelezettség**

- **halasztására,**
- **részletfizetésére,**
- **mérséklésére illetve elengedésére,**

lehet kérni. A fizetési kedvezmények elbírálásakor annak van jelentősége, hogy a konkrét esetben a méltányosság törvényi feltételei fennállnak-e vagy sem.

A fizetési kedvezmény iránti kérelmet az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett egyéni vállalkozók a FAM01 űrlapon nyújthatják be. Az űrlap az alábbi útvonalon érhető el:

https://nav.gov.hu/nav/letoltesek/nyomtatvanykitolto_programok

Az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett adózók is választhatják a kérelem elektronikus, Ügyfélkapun keresztüli beküldését fenti adatlap használatával, vagy dönthetnek a papíralapú beküldés mellett is, levél formában vagy a NAV honlapján az „Adatlapok fizetési könnyítésre és/vagy mérséklésre irányuló kérelmek elbírálásához” menüpontban elérhető adatlap kitöltésével, az alábbi elérési útvonalon:

https://nav.gov.hu/nyomtatvanyok/letoltesek_egyeb/adatlap

2. Hová kell a fizetési kedvezményi kérelmet benyújtani?

A **fizetési kedvezményi kérelmeket** főszabály szerint

- első fokon a NAV vármegyei (fővárosi) adó- és vámigazgatóságainak (a továbbiakban: vármegyei igazgatóságok) fizetési kedvezmények (fő)osztályai,

¹ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL törvény (Art.) és az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.) alapján.

- másodfokon a NAV Fellebbviteli Igazgatóságának hatósági főosztályai

bírálják el.

A Kiemelt Adó- és Vámigazgatóság (KAVIG) hatáskörébe tartozó adózók fizetési kedvezményeit a KAVIG bírálja el.²

A NAV kizárólag az adózó kérelme alapján engedélyezhet fizetési kedvezményt!

A kérelmet illetékes vármegyei adó- és vámigazgatóság Fizetési Kedvezmények Osztályára kell benyújtani.

Az illetékességet

- magánszemélynél a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye,
- egyéni vállalkozó esetében a székhelye, ennek hiányában telephelye

határozza meg.

Kivétel ez alól:

- a szabálysértési bírság, amit a vármegyei adó- és vámigazgatóságok rendészeti szakterülete
- a pénzmosás elleni bírság, amit a NAV Központi Irányítás Pénzmosás Elleni Információs Irodája

bírál el.

3. Ki nyújthatja be a fizetési kedvezményi kérelmet?

A kérelmet:³

- az adózó,
- az adó megfizetésére kötelezett személy,
- a bizalmi vagyonkezelő nyújthatja be a NAV-hoz.

A nyomtatványt az adózó képviselője is benyújthatja.

4. Hogyan lehet a kérelmet benyújtani?

A kérelmet elektronikusan és papíralapon is be lehet nyújtani a NAV-hoz.

² 485/2015. (XII.29.) Kormányrendelet 57-81. §.

³ Art. 59. § (1) és (3) bekezdései, a 60. § (1) bekezdése, Air. 21.§, Air. 14-18. §.

Az elektronikus ügyintézéshez ügyfélkapu-hozzáférésre van szükség, a benyújtás részletei a következő elérési útvonalon találhatóak: www.nav.gov.hu → „Nyomtatványok” → „Nyomtatványok ÁNYK-hoz” → „Nyomtatványkereső (ÁNYK)”

Az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett adózók papíron is benyújthatják a kérelmet.

A **papíralapú kérelem** beadásához szükséges nyomtatványok a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) a „Nyomtatványok” → „Letöltések - egyéb” → „Adatlapok, igazolások, meghatalmazásminták” → „Adatlapok fizetési könnyítésre és/vagy mérséklésre irányuló kérelmek elbírálásához” menüpontban találhatóak.

A kitöltött kérelmet kinyomtatva postán, illetve személyesen az ügyfélszolgálatokon leadva lehet eljuttatni a NAV -hoz.

Az **elektronikus kapcsolattartásra kötelezett adózónak** az eljárásban minden beadványát, nyilatkozatát elektronikusan kell benyújtania.

A NAV elektronikus úton tart kapcsolatot azzal az adózóval, aki⁴

- havi adó- és járulékbevallás benyújtására köteles,
- összesítő nyilatkozat benyújtására köteles,
- összesítő jelentés benyújtására köteles, vagy
- elektronikus ügyintézésre köteles.⁵

Ezek az adózók a fizetési kedvezményi eljárásban kizárólag a NAV űrlapján terjeszthetik elő

- a kérelmet (FAM01),
- a kérelem módosítását, visszavonását (FAM01M, FAM01V),
- a jogorvoslati kérelmet, annak módosítását, kiegészítését, visszavonását, fellebbezési jogról történő lemondását, a tényállás tisztázásához szükséges adatokat, nyilatkozatokat, igazolásokat (FAJNY).

Annak az adózónak, aki nem kötelezett a NAV-val való elektronikus kapcsolattartásra, és papíralapon nyújtja be a kérelmét,

- de a Rendelkezési Nyilvántartásban (RNY) elektronikus kapcsolattartásról rendelkezett, vagy
- az RNY-ben nem rendelkezett a kapcsolattartás módjáról, de a NAV előtt ismert biztonságos kézbesítési elérhetősége (KÜNYY-tárhelye) van,

⁴ Air. 36. § (4) bekezdése.

⁵ Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény.

akkor a NAV elektronikusan, a KÜNY-tárhelyre kézbesíti az iratokat.

Ha pedig valaki – legyen elektronikus kapcsolattartásra kötelezett, vagy elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett – **kérelmét elektronikusan nyújtja be, akkor a NAV a szükséges iratokat**

- elsősorban elektronikusan kézbesíti az adózónak, vagy a kérelmet benyújtó képviselőjének,
- kivéve, ha az adózó elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett, és az RNY-ben nem járult hozzá az elektronikus kapcsolattartáshoz.

5. Van-e költsége a fizetési kedvezményi eljárásnak?

Az elsőfokú eljárás illetékmentes.⁶

6. Milyen esetekben lehet a tartozás mérséklését, elengedését kérni?

A fizetési kötelezettség mérséklése vagy elengedése **csak tényleges tartozásra** engedélyezhető. Ez azt jelenti, hogy a már – átvezetéssel, visszatartással vagy befizetéssel – rendezett fizetési kötelezettséget nem lehet mérsékelni vagy elengedni.

Adó (tőketartozás) csak magánszemélyeknél mérsékelhető vagy engedhető el, de ekkor sincs lehetőség a **kifizető által természetes személytől levont adó- és járuléktartozás** mérséklésére vagy elengedésére.

Magánszemély adózónál a kérelem elbírálásakor a NAV azt mérlegeli, hogy a tartozás megfizetése **súlyosan veszélyezteti-e** az adózó és a vele együtt élő hozzátartozók **megélhetését**.

Az egyéni vállalkozó kérelmét az abban hivatkozott indokokra figyelemmel bírálja el a NAV. Ilyen indok lehet **a megélhetés súlyos veszélyeztetettsége,**⁷ illetve **a gazdálkodási tevékenység ellehetetlenülése.**⁸ Ez utóbbi indok alapján az egyéni vállalkozónál is kizárólag a pótlék- és bírságtartozás mérséklésére vagy elengedésére van lehetőség.

A megélhetés súlyos veszélyeztetettségét az adózó és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyoni, jövedelmi és szociális helyzetének figyelembevételével vizsgálja a NAV.

A mérlegeléskor figyelembe veszi

⁶ Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.).

⁷ Art. 201.§ (1) bekezdése.

⁸ Art. 201.§ (3) bekezdése.

- a mindennapi megélhetés költségeit,
- a rezsiköltségeket,
- a lakást terhelő hitel havi törlesztőrészletét,
- a közös háztartáson kívül élő hozzátartozó igazolt támogatását,
- a tartósan beteg, fogyatékos családtag ellátásával kapcsolatos többletköltségeket.

A magánszemélyek ingatlan, vagy vagyoni értékű jog eladásából származó jövedelmét terhelő személyi jövedelemadó mérséklésére speciális szabály is alkalmazható.⁹

A NAV az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelemre számított adót mérsékelheti, vagy elengedheti az adó fizetésére kötelezett magánszemély kérelmére.

Az eljárásban figyelemmel lehet a kérelmező

- jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire,
- valamint az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem felhasználási körülményeire, különösen, ha a felhasználás
 - saját maga,
 - közeli hozzátartozója,
 - a vele egy háztartásban élő élettársa,
 - volt házastársa **lakhatását biztosító célra történik.**

A jogszabály értelmében az **említett feltételeknek** - azaz az adózó méltányolandó vagyoni, jövedelmi és szociális helyzetének, illetve a felhasználási körülményeknek - **együttesen kell fennállniuk**, bármelyik hiányában a kérelmet elutasítják.

Lakáscélú felhasználásnak minősül:

- a belföldön fekvő lakás, lakótelek tulajdonjogának, a lakáshoz kapcsolódó földhasználati jognak adásvétel, vagy más visszerhes szerződéssel történő megszerzése,
- belföldi lakás építése, építtetése,
- belföldi lakás alapterületének növelése, ha a lakás legalább egy lakószobával bővül,
- a belföldi lakás haszonélvezetének, használatának vagy bérleti jogának legalább a szerződés megkötésének évére és az azt követő öt évre szóló megszerzése,
- az idősek otthonában, vagy a fogyatékos személyek lakóotthonában biztosított férőhely megszerzése, ha ezzel az adózó saját maga, vagy közeli hozzátartozója, vele

⁹ A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) 63. § (7) bekezdése.

közös háztartásban élő élettársa, volt házastársa (a továbbiakban: hozzátartozó) lakhatását biztosítja.¹⁰

Lakótelek megszerzése önmagában nem minősül lakáscélú felhasználásnak, csak akkor, ha azon a természetes személy, közeli hozzátartozója vagy volt házastársa ténylegesen lakóházat épít.

Akkor is engedélyezhető mérséklés vagy elengedés, ha a vásárolt, illetve épített ingatlan hétvégi házként, üdülőként, nyaralóként van nyilvántartva, de az az adózó vagy hozzátartozója lakhatását kizárólagosan szolgálja, vagyis itt van az adózó és a közeli hozzátartozója állandó bejelentett lakcíme.

Az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem lakáscélú felhasználását igazoló okiratok:

- adásvételi szerződés, csereszerződés,
- idősok otthonába való befizetést igazoló számla, szerződés,
- építés, építtetés, bővítés esetén vállalkozási szerződés és a kifizetést igazoló számlák.

7. Az automatikus részletfizetések szabályai

7. 1. Az automatikus részletfizetést magánszemély – ideértve az egyéni vállalkozót és az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett magánszemélyt is – kérelmére lehet engedélyezni.

A részletfizetésre azok a fenti természetes személyek jogosultak, akiknek az Art. hatálya alá tartozó adótartozása nem haladja meg az 1 000 000 forintot.¹¹

A benyújtott kérelem alapján a NAV

- naptári évente egy alkalommal,
- legfeljebb 12 hónapos futamidőre,

pótlékmentes részletfizetést engedélyezhet **az adózó jövedelmi és vagyoni viszonyainak vizsgálata nélkül.**

Nem engedélyezhető a kedvezmény:

- a magánszemélyek jövedelemadójának előlegére,
- a levont jövedelemadóra,
- a magánszemélytől levont járulékokra.

¹⁰ Feltéve, hogy az Szja tv. 63. § (2)-(3) bekezdése nem alkalmazható.

¹¹ Art.199.§ (1) bekezdése.

7.2. Gépjárműadóra vonatkozó automatikus részletfizetés

Az 7.1. pontban leírt automatikus részletfizetésen felül **természetes személy** adózó – ideértve az egyéni vállalkozót és az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett magánszemélyt is – a **tárgyév június 30. napjáig benyújtott kérelmére** a NAV a tárgyévben előírt éves gépjárműadó-fizetési kötelezettségre évente egy alkalommal legfeljebb öthavi pótlékmentes részletfizetést engedélyez.¹²

A határidő után küldött kérelmek nem teljesíthetők.

Ha a törvényi feltételek nem teljesülnek, a NAV a kérelmet elutasítja, illetve ha az adózó a kérelmet határidőn túl nyújtja be, a NAV a kérelmet visszautasítja, azonban **ezen kívül nem vizsgálja sem a fizetési nehézség okát, sem annak tartós vagy átmeneti jellegét.**

Az automatikus részletfizetésre vonatkozó kérelmet papíralapon a NAV vármegyei adó- és vámigazgatóságainál, elektronikus úton a FAM01 űrlapon vagy az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazás használatával az AUTRESZ űrlapon lehet benyújtani.

A papíralapú kérelmet levélben, vagy formanyomtatványon lehet eljuttatni a NAV-hoz.

A gyorsabb ügyintézés érdekében érdemes a kérelmet az állandó lakóhely vagy a tartózkodási hely szerint illetékes igazgatóságnál benyújtani.

A formanyomtatvány elérhető a NAV honlapján, a www.nav.gov.hu „Nyomtatványok” → „Letöltések” → „Adatlapok, igazolások, meghatalmazásminták” → „Adatlapok fizetési könnyítésre és/vagy mérséklésre irányuló kérelmek elbírálásához” menüpontban.

Az adózó automatikus fizetési kérelmének **helyt adó döntés ellen nem lehet fellebbezni.**

Érvényét veszíti az automatikus részletfizetés, ha az adózó a részleteket nem teljesíti. Ekkor a még fennálló tartozást késedelmi pótlékkal együtt, egy összegben kell megfizetni.

8. A részletfizetés, fizetési halasztás szabályai

Az adózó kérelmére részletfizetést, fizetési halasztást (együtt: fizetési könnyítést) engedélyezhet a NAV a nyilvántartásában szereplő adóra.¹³

Nem engedélyezhető fizetési könnyítés

- a magánszemélyek jövedelemadójának előlegére és a levont jövedelemadóra,

¹² Art. 199. § (1a) bekezdése.

¹³ Art. 198.§.

- a kifizető által a magánszemélytől levont járulékokra és
- a beszedett adóra.

A következő feltételek együttes megléte esetén engedélyezhető a fizetési könnyítés az egyéb adókra:

- az adósnak fizetési nehézsége áll fenn, és e miatt a tartozások azonnali vagy egyösszegű megfizetésére nem képes,
- a fizetési nehézség kialakulása a kérelmezőnek nem róható fel, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható,
- a fizetési nehézség átmeneti jellegű, tehát valószínű, hogy az adótartozást egy későbbi időpontban meg tudja fizetni.

Magánszemélyeknél a felróhatóság ellenére is engedélyezhető a fizetési könnyítés, ha a kérelmező igazolja vagy valószínűsíti, hogy az adó azonnali vagy egyösszegű megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire is tekintettel aránytalanul súlyos megterhelést jelent.

Ha az egyéni vállalkozó a kérelmét családi, jövedelmi és szociális körülményeivel indokolja, akkor a kérelmét a magánszemélyekre vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni.

Ha vállalkozásának nehézségeire hivatkozik, akkor az ügyben a gazdálkodó szervezetekre vonatkozó szabályok érvényesülnek.

A fizetési könnyítés engedélyezéséhez **a NAV különböző feltételeket szabhat.** Ha ezek nem teljesülnek, a kedvezmény megszűnik, és a tartozást a járulékaival együtt, egy összegben meg kell fizetni.

Ilyen feltétel lehet:

- a fizetési könnyítés időtartama alatt esedékessé váló egyéb, folyó adófizetési kötelezettség teljesítése,
- a fizetési könnyítés tartama alatt végrehajtható hátralék keletkezésének elkerülése,
- az adótartozás egy részének meghatározott időpontig történő megfizetése,
- megfelelő biztosíték: kezesség, zálog, jelzálog adása.

A fizetési könnyítés engedélyezése tehát nem jogosultság, nem jár automatikusan, csak a törvényben meghatározott feltételek fennállásakor engedélyezheti a NAV.

Így értelemszerűen **nem engedélyezhető** fizetési könnyítés, ha

- az adózó jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján egy összegben is képes volna a tartozások megfizetésére,

- az adózó nem rendelkezik olyan jövedelemmel, illetőleg vagyonnal, amelyből a tartozások későbbi időpontban, vagy részletekben történő megfizetése valószínűsíthető.

Speciális szabályok vonatkoznak a magáncsőd-eljárással érintett adózókra, ugyanis a magánszemély vagy egyéni vállalkozó kérelme alapján a NAV:

- a hitel-törlesztőrészlet igazolt megemelkedésére,
- a hitelszerződés igazolt felmondására, vagy
- az adósságrendezési eljárás miatt

a felrőhatóság vizsgálata nélkül engedélyezhet pótlékmentes fizetési könnyítést.

Ennek részletes szabályait a NAV honlapján megtalálható, a természetes személyek adósságrendezési eljárásával, vagyis a magáncsőd-eljárással kapcsolatos adózási tudnivalókról szóló, 69-es számú információs füzet tartalmazza.

Érvényét veszíti a fizetési könnyítés, ha

- az adózó a részletfizetést, fizetési halasztást nem teljesíti,
- az adózó a kikötött feltételnek nem tesz eleget.

Érvényét veszíti a könnyítés akkor is, ha a teljesítését biztosító mellékkötelezettségek, biztosítékok, a kezesség, a zálogjog, és a jelzálogjog eredeti funkciójuk betöltésére alkalmatlanná válnak, és pótlásukról az adózó a NAV felszólítása ellenére sem gondoskodik.

Ha a fizetési könnyítés érvényét veszíti, a még fennálló tartozást késedelmi pótlékkal együtt, egy összegben kell megfizetni.

9. Mit vizsgál a NAV a fizetési kedvezmény iránti kérelem elbírálásakor?

A fizetési kedvezményi kérelem elbírálásakor a NAV:

- mérlegeli a kérelemben előadott információkat,
- mérlegeli a hivatalból rendelkezésére álló, és a külső szervek nyilvántartásaiból elérhető adatokat,
- szükség esetén nyilatkozattételre szólítja fel az adózót,
- és kérheti az adózó által közölt adatok, körülmények okiratokkal történő alátámasztását is.

A NAV ügynként, az egyes adatok alapján dönt arról, hogy szükség van-e hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre. A tényállás tisztázására bekérheti a nyilatkozatok alátámasztásához szükséges okiratokat is, különösen a mérséklési kérelmek elbírálásakor.

A kérelemnek helyt adó döntést **megalapozhatja pusztán az adózási nyilatkozat** is, ha

- az adózó valamennyi, az eljárás szempontjából releváns körülményéről nyilatkozik,
- a közölt jövedelmi adatokat a vagyoni körülményei is tükrözik,
- nem merül fel a jövedelemeltitkolás lehetősége, valamint
- az adózó nyilatkozata nem áll ellentmondásban a NAV és a külső szervek nyilvántartásában szereplő adatokkal.

A NAV megszünteti az eljárást, ha az adózó

- a felhívás ellenére nem tesz nyilatkozatot,
- a kért adatokat nem közli,
- a kért okiratokat nem küldi be,

és a kérelem a felhívás teljesítése nélkül nem bírálható el.

A mérsékelni kért tartozásra célszerű fizetési könnyítést is kérni, ha az adózó a mérséklési és fizetési könnyítési kérelmét ugyanazon beadványban együttesen terjeszti elő. Ennek hiányában ugyanis a NAV a mérséklési kérelem elutasítása esetén akkor sem engedélyezhet mérséklés helyett fizetési könnyítést ebben az eljárásban, ha a többi tartozás megfizetésére egyébként fizetési könnyítést biztosított. A NAV ugyanis döntésében a kérelemtől nem térhet el, ha az adózó kizárólag a tartozás mérséklését kérte, nem engedélyezhet helyette fizetési könnyítést.

10. Adónak nem minősülő egyéb fizetési kötelezettségekre adható-e fizetési kedvezmény?

A NAV által kezelt, nem az Art. hatálya alá tartozó fizetési kötelezettségek **mérséklésére**, elengedésére, illetve a fizetési könnyítésre a **jogszabályok eltérő** szabályokat, **feltételeket**, **mérlegelési szempontokat állapíthatnak meg**. Így sem mérséklés, vagy elengedés, sem a fizetési könnyítés nem engedélyezhető a következő kötelezettségekre:

- bérfőzési szeszadó,
- dohánytermék kiskereskedelmi tevékenységgel összefüggő bírság,
- hulladékgazdálkodással kapcsolatosan jogosulatlanul igénybevett támogatás visszafizetése és a hulladékgazdálkodási bírság,

- külföldi gépjárműadó és külföldi rendszámú járművek adóbírsága.

Közigazgatási eljárásban megállapított kötelezettségek¹⁴

Közigazgatási eljárásban a végrehajtást foganatosító szervként – fő szabályként – a NAV-ot nevesíti a jogszabály. 2018. január 1. óta a végrehajtási eljárásban a NAV az általa előírt Ákr. alapú fizetési kötelezettségekre vonatkozó kérelmeket – ha végrehajtás alatt állnak – az Art. fentiekben részletezett fizetési kedvezményi szabályai szerint bírálja el.¹⁵

Az érintett kötelezettségek:

- NAV Vámhatósági tevékenységgel összefüggő bírság, kamat és önellenőrzési pótlék,
- NAV Fémkereskedelmi bírság,
- NAV Dohánytermék kiskereskedelmi tevékenységgel összefüggő bírság,
- NAV Közigazgatási bírság.

A NAV nem alkalmazhatja az Art. és az Air. szabályait ezekre a kötelezettségekre, ha a tartozást még nem vonták végrehajtás alá. Ebben az esetben a NAV az Ákr.-ben foglaltak szerint jár el. Az Ákr. fizetési kedvezményről nem rendelkezik, így, ha az ágazati jogszabály ezt kifejezetten nem teszi lehetővé, fizetési kedvezmény a végrehajtás előtti szakaszban nem engedélyezhető.

Vámeljárásban megállapított kötelezettségek¹⁶

A **Vámtv.** alapján a NAV-nál nyilvántartott **vámokra és egyéb terhekre kizárólag részletfizetés** engedélyezhető. Ennek feltételei hasonlóak az adótartozásra engedélyezhető fizetési könnyítés feltételeihez.

A vámok és egyéb terhek megfizetésére az adózó kérelme alapján **legfeljebb 12 havi részletfizetést** engedélyezhet a NAV, ha a fizetési nehézség:

- a kérelmezőnek nem róható fel, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható, továbbá
- átmeneti jellegű, tehát a kötelezettség későbbi megfizetése valószínűsíthető.

Magánszemély kérelmére a részletfizetés akkor is engedélyezhető, ha a kérelmező igazolja, hogy a vámok és egyéb terhek azonnali, vagy egy összegű megfizetése jövedelmi, vagyoni és szociális körülményei miatt aránytalanul súlyos terhet jelent.

A részletfizetés engedélyezésének feltétele:

¹⁴ Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.).

¹⁵ Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.) 2.§.

¹⁶ Az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (Vámtv.) 165.§.

- biztosíték nyújtása, kivéve, ha az az adósnak súlyos gazdasági vagy szociális nehézséget okozna,
- és a részletfizetéssel érintett összegre hitelkamat felszámítása.

Az engedélyezett részletfizetésről a NAV különösen indokolt esetben dönthet úgy is, hogy a kérelmezőt a vámbiztosíték megkövetelése alól és a hitelkamat felszámításától egyaránt mentesíti.

A NAV nem engedélyezhet vámigazgatási bírság megfizetésére részletfizetést, a bírság mérséklésére az Art.-ban foglalt szabályok az irányadók¹⁷.

A Vámtv. alapján folytatott fizetési kedvezményi eljárásban szintén az Art. és az Air. eljárási szabályai érvényesülnek.

11. Engedélyezhető-e fizetési kedvezmény a NAV-hoz végrehajtásra átadott tartozásokra?

A NAV rendelkezik hatáskörrel a végrehajtási megkeresésekben kimutatott tartozásokhoz kapcsolódó fizetési kedvezményi kérelmek elbírálására¹⁸.

Idetartoznak az alábbi kötelezettségek:

- az adók módjára behajtandó köztartozások (a továbbiakban: ambk),
- önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott, helyi adóval, illetve gépjárműadóval összefüggő tartozások,
- Ákr. alapján átadott fizetési kötelezettségek, a behajtást kérő hatóság részben vagy egészben saját bevételeit képező kötelezettségek, továbbá a külföldön jogalap nélkül felvett álláskeresési ellátások behajtására irányuló tagállami megkeresések kivételével,
- törvényszéki megkeresésen alapuló pénzkövetelések,
- a NAV javára bíróság által megállapított fizetési kötelezettségek.

A fizetési kedvezményi kérelmet a NAV-hoz kell benyújtani. Az Art. szerinti törvényi feltételek fennállása esetén a kérelemre mérséklést, részletfizetést, fizetési halasztást egyaránt engedélyezhet a NAV.

Az ambk és az önkormányzati adóhatóság megkeresésében behajtásra átadott **tartozás mérsékléséhez azonban a behajtást kérő szerv előzetes hozzájárulása is szükséges**. Ezt a NAV kéri be az érintett szervtől. A NAV-ot köti a behajtást kérő szerv mérséklésre vonatkozó

¹⁷ Vámtv. 87.§ (4)-(5) bekezdései.

¹⁸ Avt. 2.§.

nyilatkozata. Ha a **behajtást kérő szerv a mérsékléshez nem járul hozzá**, akkor a NAV a mérséklés Art. szerinti törvényi feltételeinek fennállása esetén sem hozhat helyt adó döntést. A behajtást kérő szerv előzetes hozzájárulása esetén a NAV az Art. szerinti törvényi feltételek figyelembe vételével dönt a mérséklésről.¹⁹

A törvényszéki megkeresésen alapuló pénzkövetelések tartozás mérséklését a jogszabály²⁰ kizárja.

A bíróság által a NAV javára megállapított fizetési kötelezettségeknél a NAV a végrehajtási eljárás megindítása után benyújtott fizetési kedvezményi kérelmeket elbírálja. Ennek során kérelemre a tartozást is mérsékelheti.²¹

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁹ Avt. 109.§ (1)-(3) bekezdései, 120.§ (1)-(2) bekezdései.

²⁰ Avt. 125/A. § (3) bekezdés.

²¹ Avt. 125/H § (2) bekezdés.